

Forklaring til renseopgørelsen

Renseopgørelsen viser resultatet af frøets kvalitet efter oprensning. Her kan man skabe sig et overblik over, om der er problemukrudsarter i marken. Skal marken høstes igen, og er man tæt på at overskride normen i en forurenende art, bør man nøje overveje, om den skal høstes igen.

Ikke sjældent stammer en forurening med ukrudt fra en mindre del af marken, og problemet kan i disse tilfælde løses ved at ompløje denne del.

Nedenfor er forklaret nogle begreber, der anvendes i renselopgørelsen.

Råvarerenheden tager højde for renheden i den oprensede vare, og er udregnet således:

$$\text{Råvarerenhed} = \frac{\text{kg renvare} \times \text{pct. renhed}}{\text{kg tør råvare}}$$

Rensesvind: Det fysiske svind ved oprensning.

Rent spiret frø: Dette er et udtryk for frøets kvalitet udtrykt ved spireevne, renhed og indhold af frø af andre plantearter.

Rent spiret frø findes ved at gange pct. spireevne med pct. renhed (korrigeret for fremmed frø) og dividere med 100.

Korrigeret renhed tager hensyn til analysens indhold af andre plantearter i forhold til artens norm. Se kontraktbetingelserne og eksemplet overfor.

Beregningsgrundlag for afregningspris:

Eksempel rødsvingel:

- Renhed: 98,0 pct.
- Spirevne: 95,0 pct.
- Indhold af fremmede frø: 0,4 pct.

Da normen for andre plantearter i rødsvingel er 0,2 pct., korrigeres renheden med $2 \times 0,5 \text{ pct.} = 1 \text{ pct.}$

For hver 0,1 pct. større eller mindre end normen korrigeres renheden med 0,5 pct. - i engrapgræs dog 0,3 pct.

$$\text{Rent spiret frø: } \frac{(98 \text{ pct.} - 1,0 \text{ pct.}) \times 95,0 \text{ pct.}}{100} = 92,15 \text{ pct.}$$

$$\text{Afregningspris: } \frac{\text{sortspris} \times \text{rent spiret frø (92,15 pct.)}}{\text{basisnorm (91 pct.) rødsvingel}}$$

Disse arter giver fradrag i pris:

I rajrgræsser, hundegræs, engsvingel, strandsvingel og rajsvingel: 10 pct. fradrag for indhold af kvik.

I rødsvingel og bakkesvingel: 10 pct. fradrag for grove græsser inkl. kvik.

I engrapgræs: 5 pct. hhv. 10 pct. fradrag for andre rapgræsser, når indhold er over 0,1 pct. hhv. 0,5 pct.

I alm. rapgræs: 5 pct. hhv. 10 pct. fradrag for enårig rapgræs, når indhold er over 0,1 pct. hhv. 0,5 pct.

I tabel 1 og 2 på næste side har vi vist de rensemæssigt vanskeligste arter og anført, hvor der eventuelt er fradrag i prisen. Størrelsen af fradraget kan ses på kontrakten.

På renselopgørelsen står anført andre plantearter i alt. Dette er efterfølgende delt op i kulturfrø og ukrudt. Desuden er nogle arter anført med et antal, hvis dette er et afregningskriterium.

Er værdien for andre plantearter "spor", betyder det, at indholdet er under 0,05 pct.

Affaldsprocenten er 100 pct. minus summen af pct. renhed og andre plantearter. De arter, der er fundet i analysen, fremgår af "Specifikation af andre plantearter", der udsendes sammen med renselopgørelsen.

Tabel 3 viser, hvilke normer der gælder for certificering. Disse normer er minimumsnormer for certificering og lavere end de normer, der gælder for god handelsmæssig kvalitet. Derfor vil frøet i de fleste tilfælde være oprenset til højere renhed end de i tabel 3 anførte værdier.

TABEL 1. TOKIMBLADET PROBLEMUKRUDT I KLØVER- OG GRÆSFRØ

Tokimbladet ukrudt	Rødkløver	Hvidkløver	Timote	Alm. rajgræs	Ital. rajgræs	Hybrid rajgræs	Rajsvingel	Engsvingel	Strandsvingel	Rødsvingel	Bakkesvingel	Hundegræs	Engrapgræs	Alm. rapgræs	Hvene
Andre kløverarter	B	B	B												
Fuglegræs		B													
Haremad				B	B	B	B	B	B	B	B	B			
Melde/gåsefod	B	B													
Hønsetarm		B											B	B	
Kamille	A	B	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
Mælkebøtte										A	A		A		
Pragstjerne	B	B													
Skræppe*	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Storkenæb	B	B													
Vejbred	B	B	B												
Vejpileurt	B	B													

A:
Arten er opformerings- og konkurrencemæssigt et problem i frømarken, men er ikke umulig at frørense, dog ofte med ekstra svind.

B:
Arten er et problem i marken, og er enten umulig at frørense og/eller giver et stort rensesvind.

C:
Som B, men arten giver desuden et kontraktligt fradrag i prisen.

* = For disse arter gælder særlige strenge normer til indhold i renvaren.

TABEL 2. GRÆSUKRUDT I KLØVER- OG GRÆSFRØ

Græsuksrudt	Hvidkløver	Timote	Alm. rajgræs, 2N	Alm. rajgræs, 4N	Ital. rajgræs	Hybrid rajgræs	Rajsvingel	Engsvingel	Strandsvingel	Rødsvingel	Bakkesvingel	Hundegræs	Engrapgræs	Alm. rapgræs	Hvene
Rajgræs							B	B	B	C	C	B			
Timote	B														
Hundegræs		B	B	B	B	B	B	B	B	C	C		B		
Rød-og bakkesvingel			B				B	B	B			B	B		
Engsvingel			B	B	B	B	B		B	C	C	B			
Rapgræs	B	B	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C		
Enårig rapgræs	B	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C	B
Agerrævehale*		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	A	A	A
Knæbøjet rævehale		B	B	B	A	A	B	B	B	B	B	B	B	B	
Væselhale										B	B				
Vindaks			A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	B	B	B
Blød hejre			B	B	B	B	B	B	B	C	C	B	A	A	
Gold hejre			A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		
Fløjsgræs								A						B	
Kvik*		A	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	A	A	A
Flyvehavre**		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B

** = Fri for flyvehavre både i mark og i analyse.

HUSK: Frøavlren skal opbevare regnskabsmateriale i mindst fem år.

TABEL 3. ANALYSE NORMER FOR CERTIFICERING

Frøarter	Maksimalt indhold af frø af andre plantearter, pct.					
	Renhed	I alt	En enkelt art	Kvik	Spireevne	Antal skræppe
Rødkløver, Hvidkløver, Alsike	97	1,5	1,0	-	80	10
Kællingetand	95	1,8	1,0	-	75	10
Sneglebælg, Lucerne	97	1,5	1,0	-	80	10
Timote	96	1,5	1,0	0,3	80	5
Alm. rajgræs	96	1,5	1,0	0,5	80	5
Ital.rajgræs, Hybrid rajgræs	96	1,5	1,0	0,5	75	5
Westerw. rajgræs, Rajsvingel	96	1,5	1,0	0,5	75	5
Hundegræs	90	1,5	1,0	0,3	80	5
Engsvingel, Strandsvingel	95	1,5	1,0	0,5	80	5
Rødsvingel	90	1,5	1,0	0,5	75	5
Bakkesvingel	85	2,0	1,0	0,5	75	5
Alm. rapgræs, Engrapgræs	85	2,0*	1,0*	0,3	75	2
Hvene	90	2,0	1,0	0,3	75	2

*) I engrapgræs og alm. rapgræs anses 0,8 pct. frø af en anden rapgræsart ikke som en urenhed. Hvis der således i et engrapgræsparti af andre frøarter kun findes enårig og alm. rapgræs, tillades et indhold på 1,8 pct. af den art, der er mest af, dog max. 2,8 pct. i alt af alm. rapgræs + enårig rapgræs.

Agerrævehale: Der må højst være 0,3 pct. i analysen.